

BURHANIYE
TİCARET ODASI

Gana

Ülke Bilgi Notu

GANA ÜLKE BİLGİ NOTU

GSYH 79,2 milyar \$

GSYH BÜYÜME HIZI %5,4

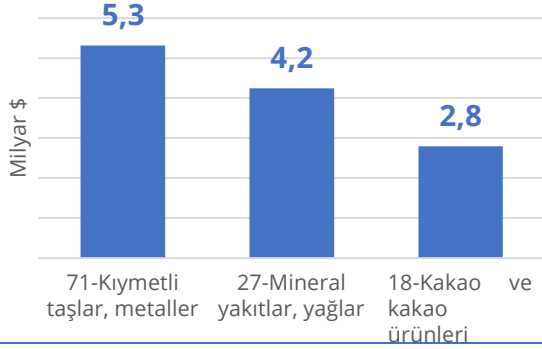
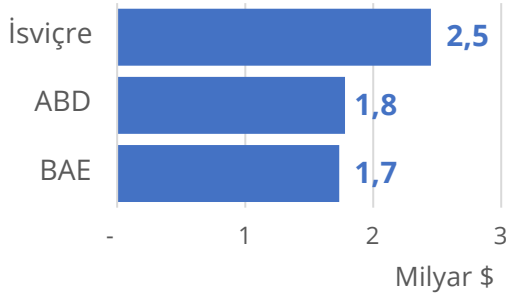
KİŞİ BAŞINA GSYH 2.521,4 \$

ENFLASYON %10,0

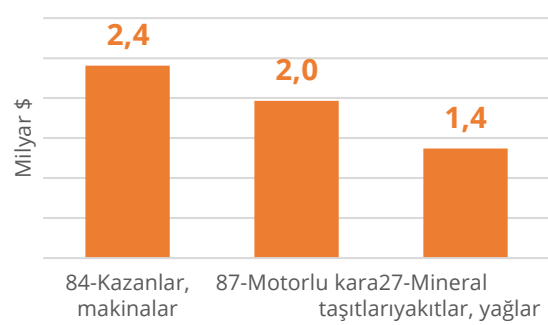
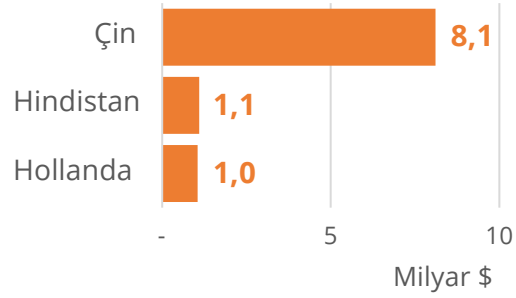
İŞSİZLİK %3,4 (2017)

TİCARET ANLAŞMAMIZ -

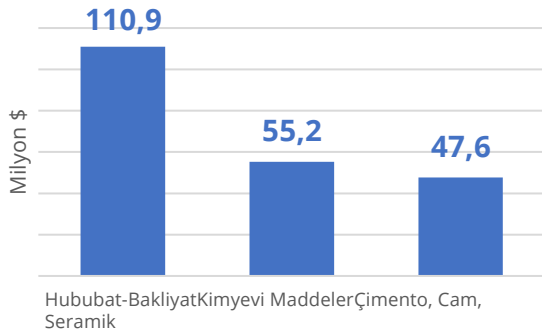
İHRACAT (2021) 15,1 Milyar \$

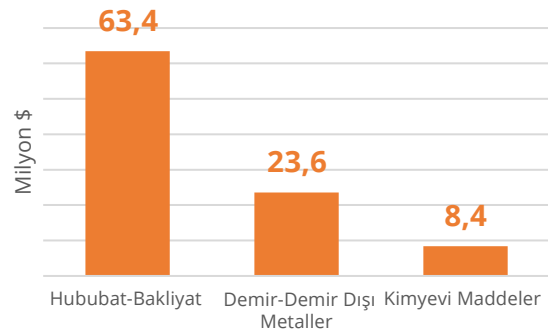
İTHALAT (2021) 21,0 Milyar \$

TÜRKİYE'NİN GANA'YA İHRACATI 421,2 Milyon \$ (2022)

TÜRKİYE'NİN GANA'DAN İTHALATI 106,0 Milyon \$ (2022)

I-GİRİŞ

Genel Görünüm

Resmi Adı	Gana Cumhuriyeti
Nüfus	31,4 milyon (IMF 2021)
Yüzölçümü	238.537 km ²
Dil	İngilizce
Başkent	Akra
Para Birimi	Gana Cedisi (1 GHS = 1,54 TRY)
Yönetim Şekli	Demokratik Başkanlık Sistemi
Devlet Başkanı	Nana Addo Dankwa Akufo-Addo
GSYİH	79,2 milyar \$ (IMF 2021)
Kişi Başına GSYİH	2.521,4 \$ (IMF 2021)
GSYİH Büyüme Hızı	%5,4 (IMF 2021)
Enflasyon Oranı	%10,0 (IMF 2021)
İşsizlik Oranı	%3,4 (Dünya Bankası 2017)
Toplam İhracat	15,1 milyar \$ (TradeMap 2021)
Toplam İthalat	21,0 milyar \$ (TradeMap 2021)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	421,2 milyon \$ (TÜİK 2022)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	106,0 milyon \$ (TÜİK 2022)
Türkiye ile Ticaret Anlaşması	-

Değerlendirme

2021 yılı itibarıyla GSYH'si 79,2 milyar dolar olarak gerçekleşen ve 2022 yılında da 76 milyar dolara yükselmesi beklenen Gana'da tarım sektörünün GSYH'ye katkısı son yıllarda önemli ölçüde azalarak %35'lerden % 20'nin altına gerilemiştir. Hizmetler sektörü GSYH'den %55 civarında pay almakta, sanayinin GSYH'ye katkısı ise %25 olup, sanayi sektörü içinde değerlendirilen madencilik ve petrol sektörünün ise %10'un üzerindedir. Son yıllarda petrol üretim ve ihracatının önemli ölçüde artış göstermesi nedeniyle GSYH'de petrolün payı önemli ölçüde artış göstermiş 1-2 yıl içerisinde de %15'in üzerine çıkması beklenmektedir.

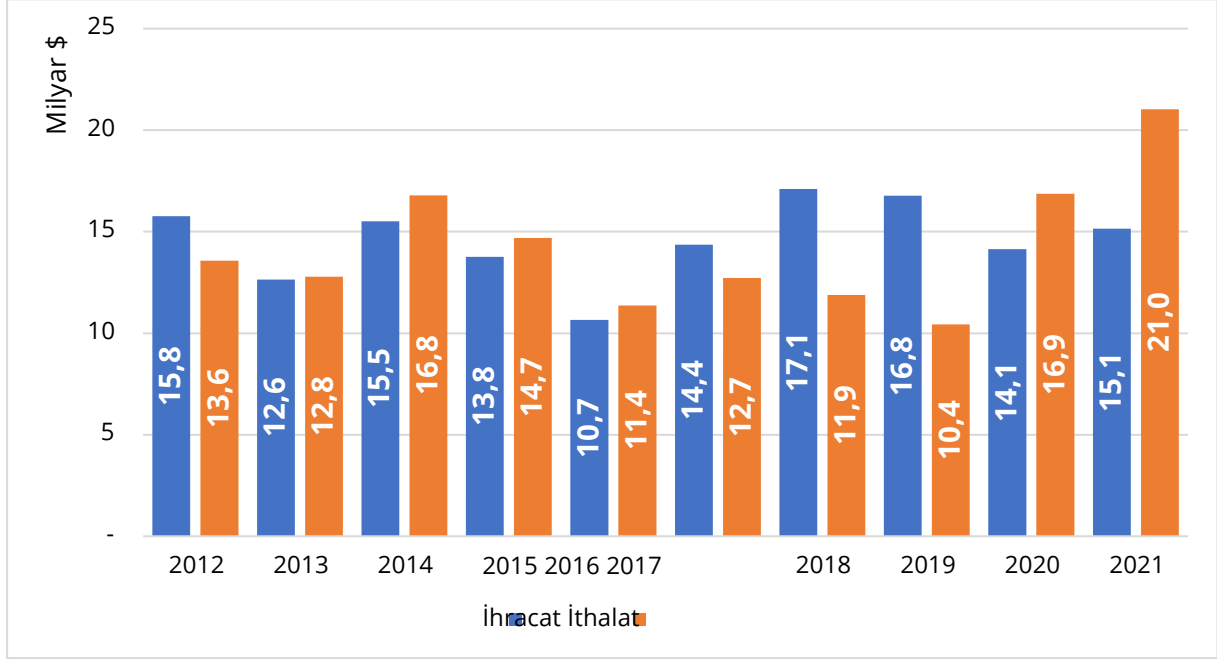
Ülkede ekonomik anlamda en önemli tarımsal ürün kakaodur. Kakao aynı zamanda altın madeni ile birlikte Gana'nın en önemli ihraç kalemi olup, tarımsal ürünler içerisinde kakaoyu ormancılık ürünleri, sebzeler, deniz ürünleri ve ananas takip etmektedir.

Sanayi sektörleri içerisinde de gıda işleme sanayi, içecekler, tütün sanayi, tekstil, hazır giyim, ayakkabı, kereste, kimya ve kozmetik sanayi ile alüminyum sanayi ve çelik sanayi ülkede başlıca kurulu sanayiler olup, en önemli yeri tutmaktadırlar.

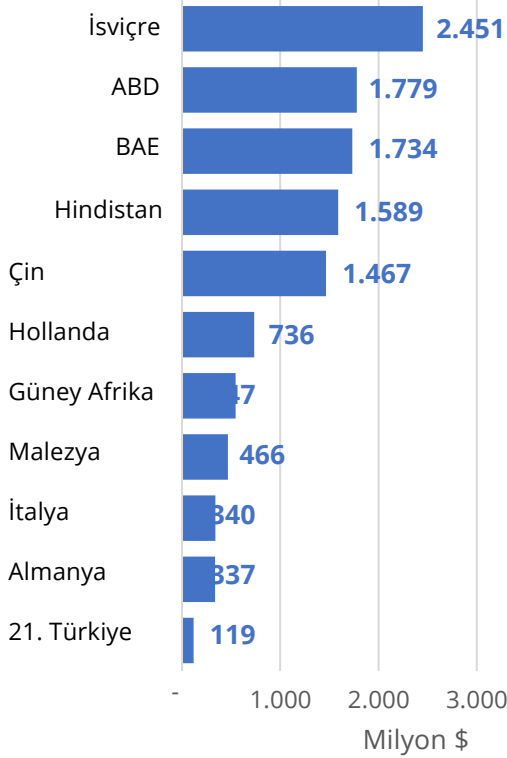
Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

II-GANA'NIN DIŞ TİCARETİ

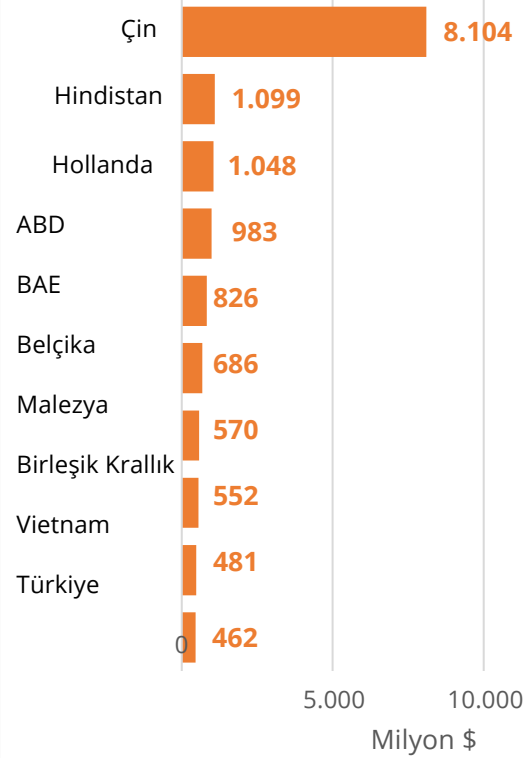
(TradeMap, 2012-2021)

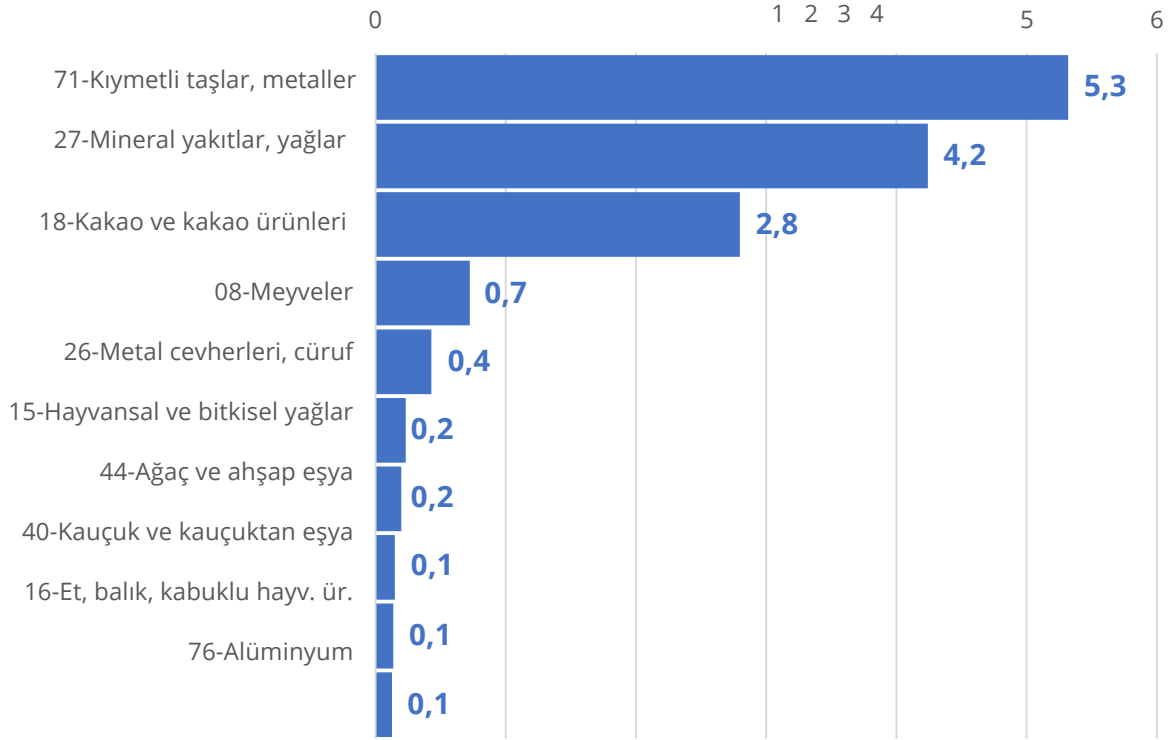
Gana'nın İhracatında İlk 10 Ülke (2021)

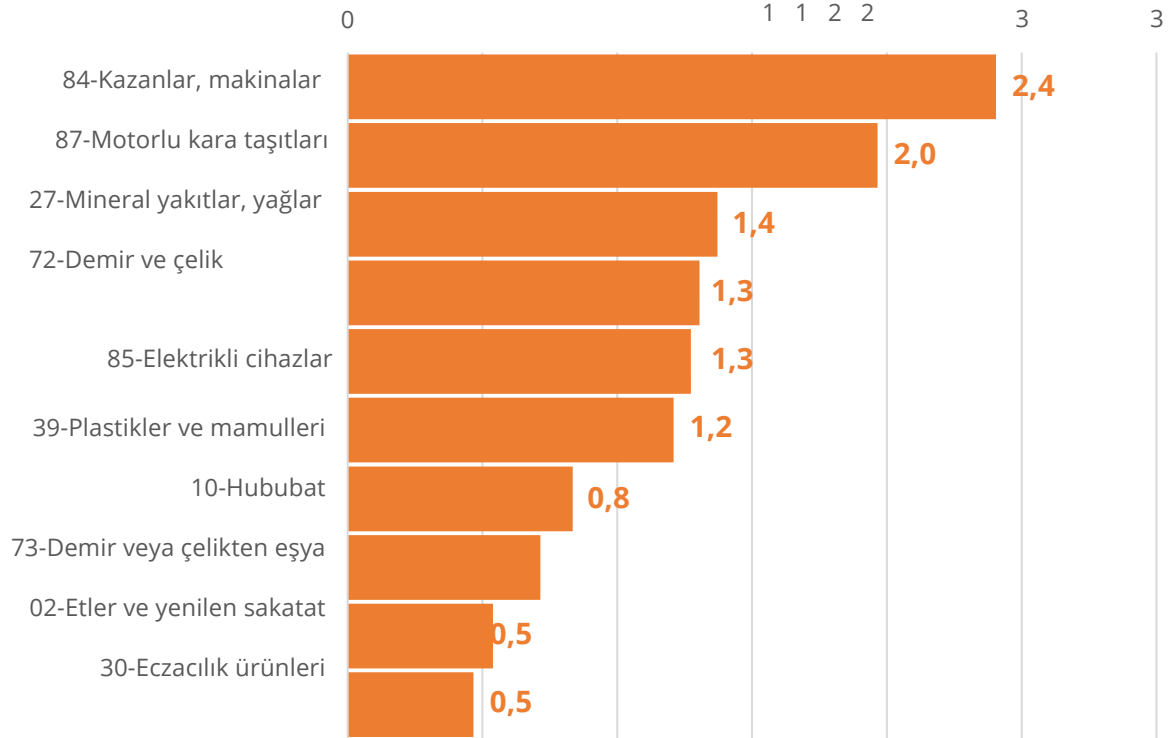
Gana'nın İthalatında İlk 10 Ülke (2021)

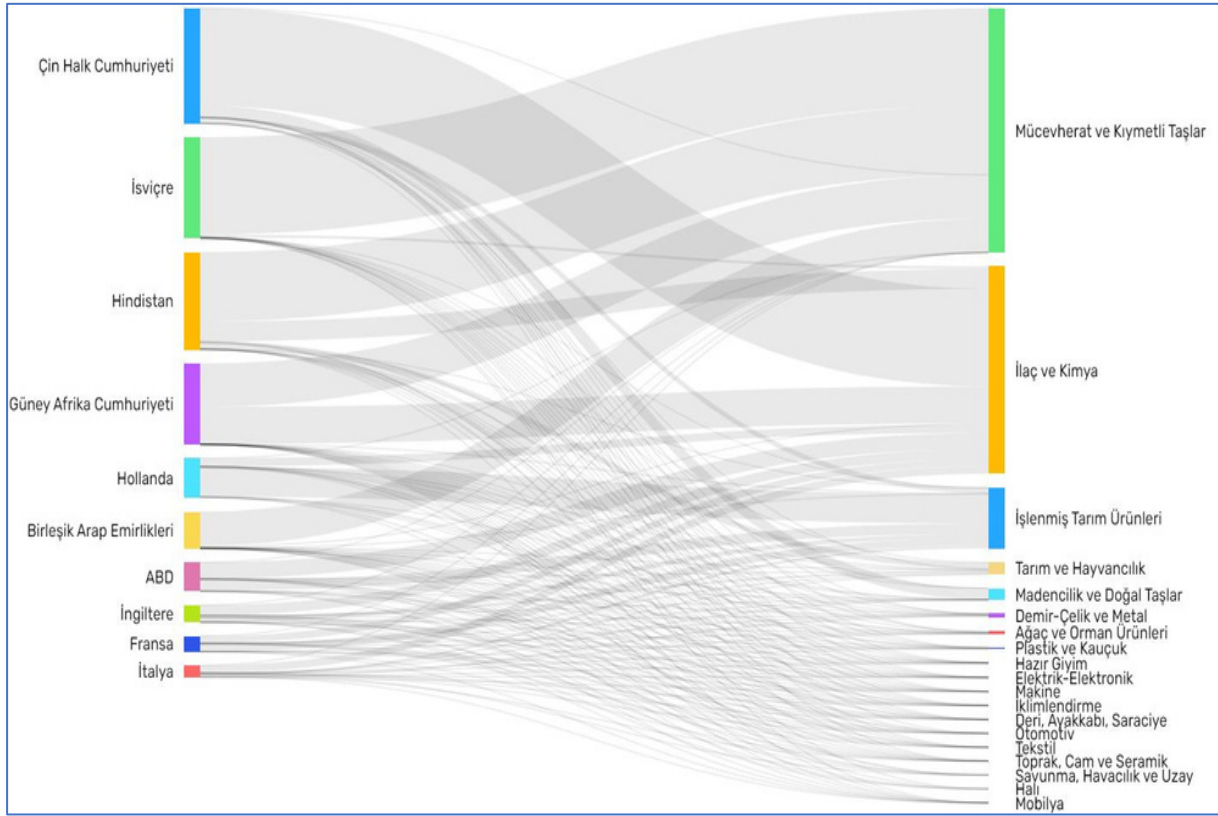
Gana'nın İhracatında İlk 10 Ürün (2021-milyar \$)

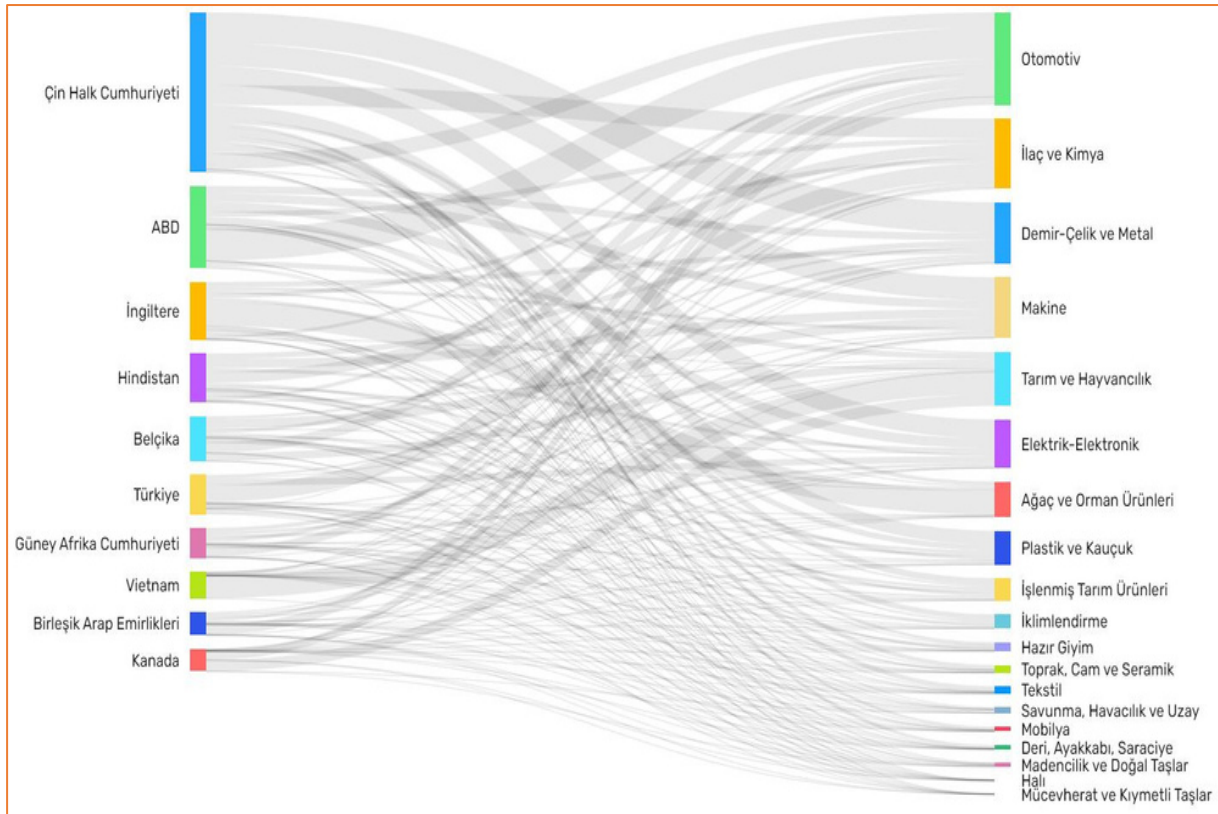
Gana'nın İthalatında İlk 10 Ürün (2021-milyar \$)

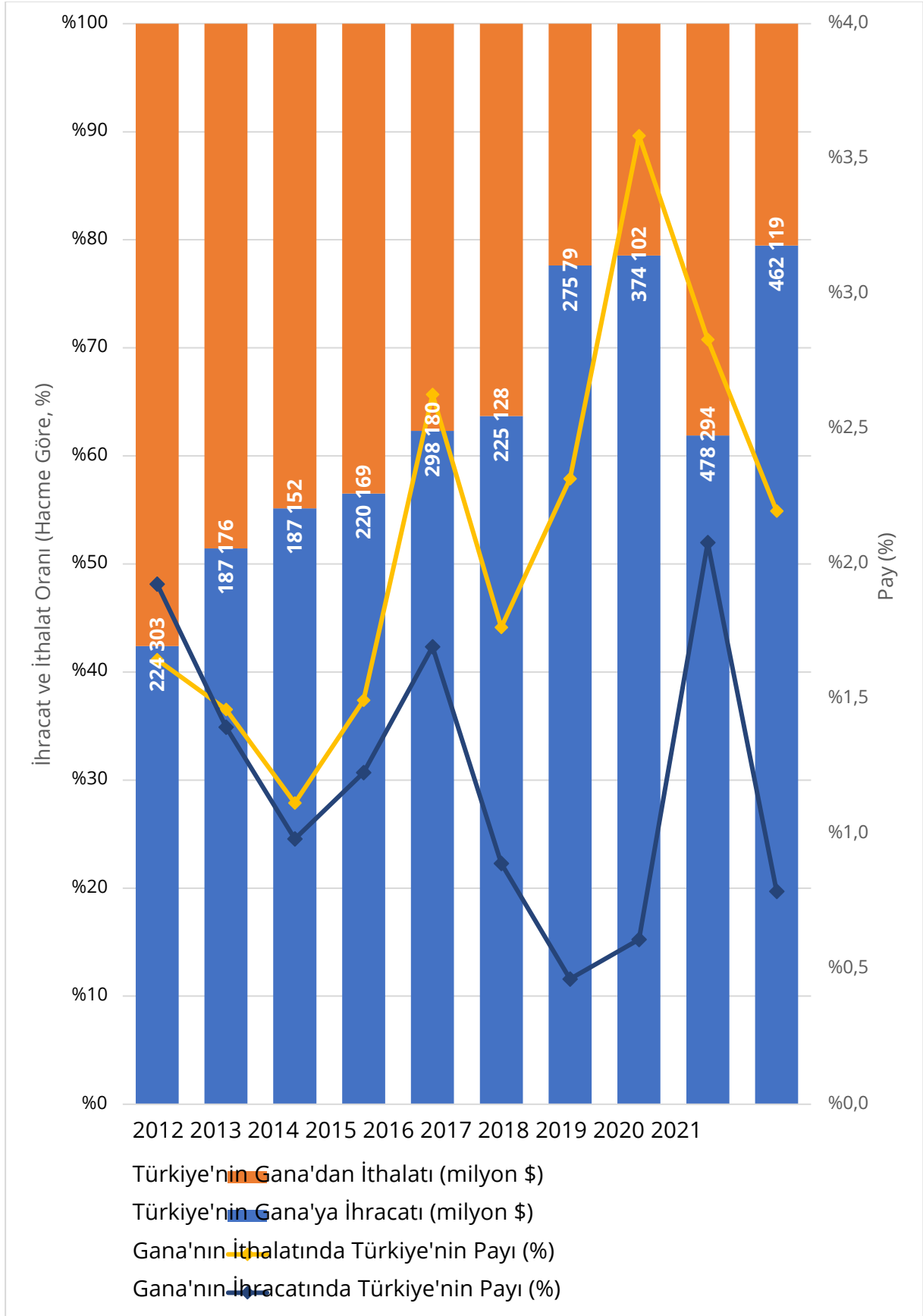
Gana'nın İhracatında Sektörlere Göre Ülkeler (2019)

Gana'nın İthalatında Sektörlere Göre Ülkeler (2019)

III-GANA-TÜRKİYE DIŞ TİCARETİ

**Gana'ya İhracatımızda
Sektörler (TİM, TÜİK, 2022)**

SEKTÖR	2021 (x1000\$)	2022 Değişim (x1000\$) %
TOPLAM (GTS)	461.836	421.234 -%8,8
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	105.381	110.920 %5,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	40.198	55.198 %37,3
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	69.801	47.595 -%31,8
Elektrik ve Elektronik	37.709	45.082 %19,6
Çelik	57.688	38.958 -%32,5
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	23.838	20.691 -%13,2
Makine ve Aksamları	15.463	19.929 %28,9
Otomotiv Endüstrisi	26.447	16.259 -%38,5
Demir ve Demir Dışı Metaller	13.348	14.831 %11,1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	14.124	14.552 %3,0
İklimlendirme Sanayii	6.262	7.910 %26,3
Madencilik Ürünleri	5.652	5.307 -%6,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	4.373	4.422 %1,1
Deri ve Deri Mamulleri	6.044	3.320 -%45,1
Gemi, Yat ve Hizmetleri	1.940	2.196 %13,2
Tekstil ve Hammaddeleri	2.615	1.410 -%46,1
Halı	1.129	1.311 %16,1
Meyve Sebze Mamulleri	1.101	759 -%31,1
Savunma ve Havacılık Sanayii	1.368	670 -%51,0
Zeytin ve Zeytinyağı	17	648 %3664,5
Yaş Meyve ve Sebze	71	98 %38,4
Diğer Sanayi Ürünleri	149	42 -%72,0
Kuru Meyve ve Mamulleri	13	7 -%46,4
Mücevher	728	1 -%99,8
Fındık ve Mamulleri	-	--
Süs Bitkileri ve Mamulleri	-	--
Tütün	-	--

**Gana'dan İthalatımızda
Sektörler (TİM, TÜİK, 2022)**

2021 SEKTÖR (x1000\$)		2022 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM 119.283		106.047	-%11,1
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	91.917	63.412	-%31,0
Demir ve Demir Dışı Metaller 15.067		23.600	%56,6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri 4.119		8.432	%104,7
Mücevher 3.563		4.296	%20,6
Zeytin ve Zeytinyağı 2.087		3.919	%87,8
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri 542		1.160	%114,0
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller 592		711	%20,0
Otomotiv Endüstrisi 26		209	%706,2
Yaş Meyve ve Sebze 893		139	-%84,4
Fındık ve Mamulleri 37		60	%59,8
Meyve Sebze Mamulleri -		56	-
Çelik -		42	-
Elektrik ve Elektronik 257		5	-%98,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon -		-	-
Deri ve Deri Mamulleri -		-	-
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri -		-	-
Makine ve Aksamları -		-	-
Tekstil ve Hammaddeleri -		-	-
Diğer Sanayi Ürünleri -		-	-
Madencilik Ürünleri -		-	-
Savunma ve Havacılık Sanayii -		-	-
Kuru Meyve ve Mamulleri -		-	-
Halı -		-	-
İklimlendirme Sanayii -		-	-
Gemi, Yat ve Hizmetleri -		-	-
Süs Bitkileri ve Mamulleri -		-	-
Tütün -		-	-

III-GANA'YA İHRACATTA POTANSİYEL

Ürün Grupları Bazında Potansiyeli Yüksek Ürünler (Ticaret Bakanlığı, Kolay İhracat Platformu)

1	İlaç ve Kimya
252310	Çimento; klinker
300490	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karışık olan veya karışık olmayan diğer ilaçlar; dozlandırılmış veya perakende satış için ambalajlanmış
300443	Norefedrin ve tuzlarını içeren ilaçlar; dozlandırılmış veya perakende satış için ambalajlanmış
293491	Aminorex(INN), brotizolam (INN), clotizepam(INN), cloxazolam(INN), dextromoramide(INN), haloxazolam(INN), (devamı resmi gazetede) ve bunların tuzları
293294	Safrol

2	Tarım ve Hayvancılık
020311	Domuzların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş
020110	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş
030193	Sazan balıkları (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., vb.); canlı
020322	Domuzların kemikli but, kol ve bunların parçaları; dondurulmuş
020726	Hindilerin parçalanmış et ve sakatları (taze veya soğutulmuş)

3	Demir-Çelik ve Metal
720928	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri; rulo halinde olmayan, soğuk haddelenmiş, kaplanmamış, en $\geq$ 600 mm, kalınlık $<$ 0.5mm
810790	Kadmiyumdan mamuller
911180	Saatlerin diğer zarfları
820240	Adi metallerden zincir halinde olan testere ağızları
730830	Demir veya çelikten inşaatta kullanılan kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ile kapı eşikleri

845210	Ev tipi dikiş makineleri
950621	Rüzgar sörfleri
845941	Metaller için diğer rayba tezgahları; nümerik kontrollü olanlar
950730	Olta makaraları
911090	Diğer saatlere ait tamamlanmış saat makinaları (birleştirilmemiş/kısmen birleştirilmiş), tamamlanmamış saat makinaları (birleştirilmiş) ve taslaklar

5	Elektrik-Elektronik
854449	Bağlantı parçaları takılmamış diğer elektrik iletkenleri; izole edilmiş, gerilimi ≤ 1000 V
850710	Pistonlu motorlar için kurşun asitli starter akümülatörler
902150	Kalp pilleri (pacemaker) (aksam, parça ve aksesuar hariç)
852792	Harici bir güç kaynağı ile çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar; ses kayıt/kayıt edilen sesi tekrar veren cihazı olmayıp saati olanlar
852791	Harici bir güç kaynağı ile çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar; ses kayıt/kayıt edilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan

6	Tekstil
551442	Dokunmuş mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat $< \%85$, 3'lü veya 4'lü dimi, pamukla karışık, $m^2 > 170gr$, baskılı
551443	Dokunmuş diğer mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat $< \%85$, pamukla karışık, $m^2 > 170gr$, baskılı
530130	Keten kütük ve döküntüleri
590110	Zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış mensucat (kitap kapağı, vb. yerlerde kullanılan)
530810	Hindistan cevizi ipliği (koko)

7	Ağaç ve Orman Ürünleri
440612	İğne yapraklı olmayan ağaçlardan demiryolu veya tramvay traversleri; emprenye edilmemiş (emdirilmemiş)
440831	Meranti (Koyu Kırmızı, Açık Kırmızı ve Bakau) (tropikal) ağaçlarından kereste; kalınlık $\leq 6mm$
470500	Mekanik ve kimyasal odun hamuru üretme işlemlerinin birleştirilmesinden elde edilen odun hamurları
961900	Hijyenik havlular, tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya
440692	İğne yapraklı olmayan ağaçlardan demiryolu veya tramvay traversleri; emprenye edilmiş (emdirilmiş)

392114	Rejenere selülozdan levha, yaprak, film, folyo ve şerit (gözenekli)
961310	Tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları
392590	Plastikten diğer inşaat eşyası
390690	Diğer akrilik polimerler (ilk şekillerde)
391620	Vinil klorür polimerlerinden monofiller (enine kesitinin en geniş yeri 1 mm'yi geçen), ince ve kalın çubuklar ve profiller (daha ileri bir işlem görmemiş)

9	İşlenmiş Tarım Ürünleri
160420	Hazırlanmış veya konserve edilmiş balıklar; bütün veya parça halinde olanlar HARIÇ
160412	Ringa balıkları; hazırlanmış veya konserve edilmiş, bütün veya parça halinde
170240	Glikoz ve glikoz şurubu; kuru halde ağırlık itibarıyla fruktoz oranı $\geq$ % 20 fakat $<$ %50
160415	Uskumru; hazırlanmış veya konserve edilmiş (bütün veya parça halinde)
190219	Makarna; pişirilmemiş, yumurta içermeyen (doldurulmamış)

10	Hazır Giyim
620729	Erkek/erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokunabilir diğer maddelerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)
630900	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya
610729	Erkek/ erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)
610419	Kadın/kız çocuk için takım elbise; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)

11	Toprak, Cam ve Seramik
680911	Alçı ve alçı esaslı bileşiklerden levha, plaka, pano, karo, vb (tezyin edilmemiş); yüzü sadece kağıt veya kartonla kaplanmış veya takviye edilmiş
701951	Diğer cam liflerinden dokunmuş mensucat; eni $\leq$ 30cm
680710	Asfalttan veya benzeri maddelerden eşya (petrol bitümeni veya taşkömürü zifti gibi); rulo halinde
681299	İşlenmiş diğer amyant lifler, amyant ile diğer karışımlar, amyant ve magnezyum karbonat esaslı diğer karışımlar ve bunlardan diğer eşya
681140	Amyant içeren amyant-çimentodan, amyant içeren selülozlu çimentodan ve amyant içeren benzerlerinden eşya

870220	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel veya yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi $\geq$ 10 kişi
870323	Binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus motorlu diğer taşıtlar; sadece benzinli, taşıma kapasitesi $<$ 10 kişi, $1500 \text{ cm}^3 <$ silindir hacmi $\leq$ 3000 cm^3
870230	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi $\geq$ 10 kişi
870110	Tek akslı traktörler
870120	Yarı römorklar için çekici traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç)

13 Madencilik ve Doğal Taşlar	
252010	Alçı taşı ve anhidrit
262021	Kurşunlu benzin tortuları ve vuruntuyu önleyici kurşunlu bileşiklerin tortuları (başlıca içeriği kurşun olan)
253020	Kieserit, epsomit (tabii magnezyum sülfatlar)
251741	Mermerin granül, parçacık ve tozları
252020	Alçılar; boyanmış veya az miktarda donmayı hızlandırıcı veya yavaşlatıcılar ilave edilmiş olsun olmasın

14 İklimlendirme	
848180	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için diğer musluklar, diğer valfler, vb. diğer cihazlar
841480	Diğer hava pompaları, diğer kompresörler, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus diğer davlumbazlar
401693	Sertleştirilmemiş vulkanize kauçuktan (gözenekli kauçuktan HARIÇ) conta, rondela ve diğer eşya
841381	Sıvılar için diğer pompalar
732290	Demir/çelikten ısıtması elektrik olmayan, motorlu hava püskürtücülü veya vantilatörlü sıcak-soğuk hava jeneratör ve distribütörleri ve aksam-parçaları

15 Deri, Ayakkabı, Saracıye	
410330	Domuzların ham derileri
640312	Kayak ayakkabıları, kuzey disiplini kayak ayakkabıları ve kar sörfü için ayakkabılar; yüzü deriden, dış tabanı kauçuktan, plastikten veya köseleden
420600	Bağırsak, kursak, mesane ve veterden mamul eşya
640299	Diğer ayakkabılar; dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden
640419	Diğer ayakkabılar; dış tabanı kauçuktan veya plastik maddeden, yüzü dokunabilir maddelerden

940360	Ahşaptan diğer mobilyalar
940161	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar
940350	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar
940130	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler
940510	Avize, tavan ve duvar aydınlatma cihazları (plastik, seramik ve camdan olanlar HARIÇ)

17	Halı
570220	Dokunmuş yer kaplamaları; Hindistan cevizi (koko) liflerinden, tufte veya floke edilmemiş
570232	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olmayan, tufte/floke edilmemiş
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufte/floke edilmemiş
570250	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş
570291	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olan, tufte veya floke edilmemiş

18	Savunma, Havacılık ve Uzay
840721	Deniz taşıtları için dıştan takma kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)
930621	Av tüfekleri için fişekler
930120	Roket fırlatıcılar, alev-atıcılar, el bombası atıcıları, torpil tüpleri
930700	Kılıçlar, palalar, süngüler, mızraklar ve benzeri silahlar ve bunların aksam ve parçaları ve bunların kın ve kılıfları
890690	Diğer deniz taşıtları (kurtarma gemileri dahil, kürekli olanlar hariç)

710900	Altın kaplamalı gümüşler veya adi metaller (işlenmemiş veya yarı işlenmiş)
711100	Platin kaplamalı altın, gümüş ve adi metaller; işlenmemiş veya yarı işlenmiş
711719	Adi metalden taklit diğer mücevherci eşyası; kıymetli metallerle kaplanmış olsun olmasın
710691	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil); işlenmemiş
710610	Pudra halinde gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil)

Notlar

- Bilgi notuna konu ülkenin dış ticaret verileri ile Türkiye'nin ilgili ülke ile karşılıklı ticaret verileri arasındaki uyumsuzluklar veri açıklama politikalarındaki farklılıklardan ve ülkelerin kamuoyu ile paylaşmadığı gizli verilerden kaynaklanmaktadır.
- İhracat tutarı FOB bedeli üzerinden, ithalat tutarı ise CIF bedeli üzerinden hesaplanmaktadır.
- Bu bilgi notu güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi bu notta yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bu not ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İhracatçılar Meclisi hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

BURHANIYE
TİCARET ODASI

